

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎี และแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ประกอบด้วย 4 เรื่อง คือ

1. กา รัับรู้รายได้ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37
2. การนำเสนองบการเงิน ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 35
3. แนวการปฏิบัติของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
4. แนวการปฏิบัติของบริษัทผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)

1. แนวคิดและทฤษฎี

1.1 มาตรฐานการบัญชีเรื่อง การรับรู้รายได้ ฉบับที่ 37

รายได้ หมายถึง การเพิ่มขึ้นของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรอบระยะเวลาบัญชี รูปกระแสเข้าหรือการเพิ่มค่าของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สิน อันส่งผลให้ส่วนของเจ้าของเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ไม่รวมถึงเงินทุนที่ได้รับจากผู้มีส่วนร่วมในส่วนของเจ้าของ

รายได้ตามคำนิยามรวมถึง รายการกำไรและรายได้ที่เกิดจากการดำเนินกิจกรรมตามปกติของกิจการ รายได้ดังกล่าว ได้แก่ รายได้จากการขาย รายได้ค่าธรรมเนียม รายได้ค่าดอกเบี้ย รายได้เงินปันผล รายได้ค่าเช่า ฯลฯ

การรับรู้รายได้ในงบกำไรขาดทุนจะรับรู้ก็ต่อเมื่อมีความแน่นอนที่ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หรือการลดลงของหนี้สินและสามารถวัดค่าของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตได้อย่างน่าเชื่อถือ

การรับรู้รายได้ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 37 (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2542)

รายได้จากการขาย มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ดังนี้

การรับรู้รายได้ โอนความเสี่ยงหรือผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความเป็น

เจ้าของสินค้าให้ไปยังผู้ซื้อแล้ว ไม่เกี่ยวข้องในการบริหารสินค้าหรือไม่ได้ควบคุมสินค้าที่ขายไป

แล้วทั้งทางตรงและทางอ้อม สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือมีความเป็นไปได้

ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ สามารถวัดมูลค่าต้นทุนที่เกิดขึ้นได้อย่าง

น่าเชื่อถือ

การวัดมูลค่า กิจกรรมต้องวัดมูลค่าของรายได้โดยใช้มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้ำรับ โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด

การบันทึกบัญชี ถ้ามีการชำระเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดกิจกรรมต้องบันทึก รายได้นั้นทันที แต่ถ้ากิจการยังไม่ได้รับเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดในทันทีต้องบันทึกเป็น ลูกหนี้ โดยสามารถคิดอัตราดอกเบี้ยเพื่อให้เงินสดที่จะได้รับในอนาคตจากลูกหนี้ให้เท่ากับจำนวน เงินลูกหนี้ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน อัตราดอกเบี้ยที่นำมาคิดต้องมีลักษณะดังนี้ อัตราดอกเบี้ยที่ระบุใน ตราสารทางการเงิน ที่คล้ายคลึงกันที่ผู้ออกตราสารมีความน่าเชื่อถือใกล้เคียงกัน อัตราดอกเบี้ยที่ใช้ คิดลดจำนวนเงินที่ระบุในตราสารทางการเงินที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันเท่ากับราคาเงินสดในปัจจุบัน ของสินค้าหรือบริการ ผลต่างระหว่างมูลค่ายุติธรรมกับจำนวนเงินของผลตอบแทนต้องรับรู้เป็น รายได้ดอกเบี้ย

รายได้จากการให้บริการ มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ดังนี้

การรับรู้รายได้ สามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือ มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่จะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจวัดขึ้นความสำเร็จของรายการบัญชี ณ วันที่ในงบ ดุลได้อย่างน่าเชื่อถือ วัดมูลค่าต้นทุนได้อย่างน่าเชื่อถือ (ต้นทุนในที่นี้ หมายถึง ต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้ว และที่จะเกิดขึ้นเพื่อทำให้รายการบัญชานั้นเสร็จสมบูรณ์)

การวัดมูลค่า กิจกรรมสามารถประมาณการรายได้จากที่ได้ตกลงกับคู่สัญญาในเรื่องสิทธิ ตามกฎหมายของแต่ละฝ่าย สิ่งตอบแทนที่จะแลกเปลี่ยนลักษณะและเงื่อนไขในการชำระเงิน โดยส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด

การบันทึกบัญชี ถ้ามีการชำระเป็นเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดกิจกรรมต้อง บันทึกกรายได้นั้นทันที แต่ถ้ากิจการยังไม่ได้รับเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดในทันทีต้อง บันทึกเป็นลูกหนี้

รายได้จากดอกเบี้ย ค่าสิทธิและเงินปันผล มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ดังนี้

การรับรู้รายได้ ต้องรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่ แท้จริงของสินทรัพย์ ค่าสิทธิ ต้องรับรู้ตามเกณฑ์คงค้างซึ่งเป็นไปตามเนื้อหาของข้อตกลง ที่เกี่ยวข้อง เงินปันผล ต้องรับรู้เมื่อผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผล

การวัดมูลค่า ใช้มูลค่ายุติธรรมของสิ่งตอบแทนที่ได้รับหรือค้ำรับ โดยส่วนใหญ่ อยู่ในรูปของเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสด

การบันทึกบัญชี ถ้ามีการชำระเป็นเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดกิจกรรมต้อง บันทึกกรายได้นั้นทันทีแต่ถ้ายังไม่ได้รับเงินสดหรือรายการเทียบเท่าเงินสดในทันทีต้องบันทึก เป็นลูกหนี้

1.2 มาตรฐานการบัญชี เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ฉบับที่ 35 (สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย, 2551) มาตรฐานการบัญชีกำหนดไว้ดังนี้

งบการเงินที่นำเสนอโดยเอกเทศ หรือ งบการเงินที่แสดงรวมในเอกสารเผยแพร่ให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินของทุกกิจการ เพื่อให้มั่นใจว่างบการเงินจะสามารถเปรียบเทียบได้กับงบการเงินในงวดก่อนๆ ของกิจการและงบการเงินของกิจการอื่น

บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์คงค้าง
กิจการต้องจัดทำงบการเงินตามเกณฑ์คงค้างยกเว้นข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินสด ความสม่ำเสมอในการนำเสนอ ต้องนำเสนอและจัดประเภทรายการในงบการเงินในลักษณะเดียวกันในทุกงวดบัญชี ยกเว้นทบทวนแล้วเห็นว่าแบบใหม่เหมาะสมยิ่งขึ้น ความมีสาระสำคัญและนำเสนอด้วยยอดรวม

รายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงแต่ละประเภทที่มีสาระสำคัญต้องแยกแสดงในงบการเงิน รายการที่มีลักษณะหรือหน้าที่ไม่คล้ายคลึงกันแต่ละรายการต้องแยกแสดงไว้แต่ไม่มีสาระสำคัญ

การหักกลบ สินทรัพย์และหนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่ายต้องไม่นำมาหักกลบกัน นอกจากมาตรฐานการบัญชีมีข้อกำหนดหรืออนุญาตให้หักกลบได้

ข้อมูลเปรียบเทียบ เมื่อต้องมีการแก้ไขการนำเสนอหรือจัดประเภทรายการกิจการต้องจัดประเภทรายการที่นำมาเปรียบเทียบใหม่ด้วย

โครงสร้างและเนื้อหา การระบุชื่อของงบการเงิน ชื่อกิจการระบุว่าเป็นงบการเงินเฉพาะกิจการหรืองบการเงินของกลุ่มกิจการ รอบระยะเวลาของงบการเงิน สกุลเงิน และจำนวนหลัก ระยะเวลาที่รายงาน กิจการต้องนำเสนองบการเงินอย่างน้อยปีละครั้ง การเปิดเผยนโยบายบัญชี ข้อความที่ระบุว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีสรุปนโยบายการบัญชีสำคัญที่กิจการเลือกใช้ข้อมูลประกอบแต่ละรายการที่ปรากฏในงบการเงิน

1. 3 แนวการปฏิบัติของกรไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2552 : ออนไลน์)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่รับรองในประเทศไทย ดังนี้ การรับรู้รายได้ ได้แก่

1. รายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า รับรู้เป็นรายเดือนตามกำหนดเวลารอบการจดหน่วยการใช้กระแสไฟฟ้าของลูกค้าจากเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้า (ทั้งนี้ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ จะกำหนดอัตราการคิดค่าไฟฟ้าประกอบด้วย ค่าไฟฟ้าฐาน + ค่าบริการจดหน่วยพิมพ์ใบเสร็จรับเงิน + ค่าปรับต้นทุนการผลิต (Fi))

2. รายได้จากการจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้า รับรู้เมื่อมีการส่งมอบสินค้าและโอนกรรมสิทธิ์ให้ลูกค้า
3. รายได้จากการก่อสร้างให้ผู้ซื้อไฟ รับรู้เป็นรายได้ตามอัตราส่วนต้นทุนที่เกิดขึ้นจริง
4. เงินช่วยเหลือเพื่อการก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าเป็นเงินที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (“กฟภ.”) เรียกเก็บจากผู้ซื้อไฟฟ้าเพื่อนำมาแบ่งเบาภาระในการก่อสร้างระบบจำหน่ายไฟฟ้าของ กฟภ. กรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ตลอดจนภาระในการบำรุงรักษาและซ่อมแซมเป็นของ กฟภ. เงินช่วยเหลือการก่อสร้างดังกล่าว เมื่อก่อสร้างเสร็จจะรับรู้เป็นรายได้ในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี (เท่ากับอัตราค่าเสื่อมของสินทรัพย์ระบบจำหน่ายของ กฟภ.)
5. รายได้จากการบริจาคมจะรับรู้เป็นรายได้ในอัตราที่สอดคล้องกับการคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์
6. รายได้ดอกเบี้ย จะรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของเวลาโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์

ในปี 2549 การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้นำ โปรแกรมซอฟต์แวร์สำเร็จรูป SAP (System Applications and Products in Data Processing) มาใช้เพื่อสนับสนุนกระบวนการปฏิบัติงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการตัดสินใจของผู้บริหารให้เป็นไปอย่างถูกต้องรวดเร็วและมีประสิทธิภาพรวมทั้ง สามารถรองรับการปรับโครงสร้างของอุตสาหกรรมการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าโดยใช้ซอฟต์แวร์สำเร็จรูปที่สามารถเชื่อมโยงระบบการทำงานทั่วทั้งองค์กรได้อย่างอัตโนมัติ การทำงานบนระบบ SAP ก็เหมือนการทำงานในปัจจุบัน เพียงแต่มีการนำงานที่คุณทำบันทึกเข้าระบบอิเล็กทรอนิกส์มากขึ้นกว่าเดิม มีข้อแตกต่างตรงที่ว่าการทำงานบนระบบบางครั้งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของระบบ ไม่เหมือนการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เนื่องจาก SAP เป็นการทำงานในเชิงลึก ความสามารถในการทำงานของ SAP= System Applications and Products in Data Processing ได้ออกแบบมาให้รองรับการดำเนินงานของธุรกิจ หรือหน่วยงาน ด้วยคุณสมบัติที่หลากหลาย ง่ายต่อการใช้งาน ซึ่ง ได้รวมเอาโซลูชันต่างๆ เข้ามารวมไว้ในระบบ โดยสามารถเขียนโปรแกรมให้ทำงานเฉพาะโซลูชันที่ต้องการได้ และหากมีหลายโซลูชันก็สามารถนำข้อมูลไปใช้ร่วมกันได้ โดยระบบงานต่างๆ ในแต่ละส่วนเหล่านี้เอง คือ ส่วนที่เรียกว่า “โมดูล” การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้เริ่มใช้ โมดูลเป็นบางส่วนก่อนยังไม่ได้ใช้ทั้งหมดทีเดียว ซึ่งก็จะทยอยใช้งานครบทุกโมดูล ปัจจุบันโมดูลที่นำมาให้พนักงานบัญชีแผนกบัญชีและการเงิน ใช้มีดังนี้คือ AA AP BUD CM CO การฝึกอบรมการใช้งานเบื้องต้นจะจัดให้พนักงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับโมดูลนั้น มาเข้ารับการฝึกอบรม ถ้าพนักงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับโมดูลนั้นๆ ก็จะไม่เข้าฝึกอบรม ซึ่งพนักงานก็จะ

ทราบเพียงภาพรวมของโครงสร้างโปรแกรม SAP แต่จะไม่ได้อบรมโมดูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของตนเองในเชิงลึก ในแต่ละโมดูลมีรายละเอียดดังนี้

โมดูล AA ระบบบริหารสินทรัพย์ จะทำงานเกี่ยวกับการขึ้นบัญชีสินทรัพย์ การโอนสินทรัพย์ การตัดจำหน่ายสินทรัพย์ การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

โมดูล AP ระบบตั้งหนี้ จะทำงานเกี่ยวกับการบันทึกรายการในใบสำคัญจ่าย เพื่อชำระเงินค่าใช้จ่ายทุกประเภทของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

โมดูล BUD ระบบงบประมาณ จะทำงานเกี่ยวกับการตั้งงบประมาณ การเบิกจ่ายงบประมาณ การบันทึกงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณทำการ งบประมาณลงทุน งบประมาณโครงการ งบดอกผลเงินประกันการใช้ไฟ

โมดูล CM ระบบบริหารเงินสด จะทำงานเกี่ยวกับการควบคุมเงินสด การฝาก ถอนเงินฝากธนาคาร การโอนเงินเข้าสำนักงานใหญ่ การจ่ายเช็คแก่บุคคลภายนอก

โมดูล CO ระบบบริหารควบคุม จะทำงานเกี่ยวกับการควบคุมงานโครงการที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดำเนินงานเองและบุคคลภายนอกดำเนินงาน

ในด้านการเปิดเผยข้อมูลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินทั้งนี้ในโปรแกรม SAP ที่นำมาใช้รูปแบบงบการเงินได้จำแนกเป็นหมวดหมู่ตามกลุ่มของรายได้แต่ละชนิด ส่วนในรายงานประจำปี การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะแสดงเป็นกลุ่มรายได้ และจะแสดงรายละเอียดในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. 4 แนวการปฏิบัติของบริษัทผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) (สำนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2552: ออนไลน์)

บริษัทผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทย่อยได้แก่ บริษัท ไตร เอนเนอร์จี้ จำกัด บริษัท ราชบุรีเพาเวอร์ จำกัด บริษัท สยาม เอทานอล เอ็กซ์พอร์ต จำกัด บริษัท ชูบุราชบุรี อิเล็กทริกเซอร์วิส จำกัด บริษัท เซาท์อีสท์ เอเชีย เอนเนอร์จี้ จำกัด ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ซึ่งถือหุ้นในอัตราร้อยละ 45 ของหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัทและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน กฟผ. ถือหุ้นประมาณร้อยละ 0.58 ของหุ้นสามัญทั้งหมดของบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี โฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) ทั้งนี้บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นระยะเวลา 25 ปี

ในปี 2549 บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรี จำกัด ส่งไฟฟ้าสุทธิที่ผลิตได้ จากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนเครื่องที่ 1 และ 2 และที่ผลิตจากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมชุดที่ 1 2 และ 3 ให้แก่

กฟผ. ตามเงื่อนไขที่ตกลงกันภายใต้สัญญาซื้อขายไฟฟ้า บริษัทผลิตไฟฟ้าราชบุรี จำกัด จะได้รับรายได้จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ประกอบด้วย

1. รายได้ค่าความพร้อมจ่าย คือ การชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ ผลตอบแทนการลงทุนแก่ผู้ถือหุ้น ค่าใช้จ่ายคงที่ในการเดินเครื่องและบำรุงรักษา ค่าใช้จ่ายในการบริหาร โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะมีการปรับเพื่อให้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ดัชนีราคาผู้บริโภคและอัตราแลกเปลี่ยน รายได้ค่าความพร้อมจ่ายเป็นจำนวนที่สุทธิจากภาษีขายและส่วนลด และรับรู้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า ซึ่งเงื่อนไขที่สำคัญจะสัมพันธ์กับชั่วโมงความพร้อมจ่ายตามสัญญา

2. ค่าพลังงานไฟฟ้า ครอบคลุมค่า ใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งประกอบด้วยค่าเชื้อเพลิง ค่าใช้จ่ายผันแปรในการเดินเครื่องและบำรุงรักษา โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวสามารถปรับได้ตามราคาเชื้อเพลิง อัตราส่วนค่าประสิทธิภาพและดัชนีราคาผู้บริโภค รายได้ค่าพลังงานไฟฟ้าคำนวณจากปริมาณไฟฟ้าที่จ่ายจริง จะรับรู้รายได้ค่าพลังงานไฟฟ้าคำนวณตามปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่จ่ายจริงกับอัตราค่าพลังงานไฟฟ้าในเดือนนั้นๆซึ่งอ้างอิงกับการเปลี่ยนแปลงของราคาก๊าซธรรมชาติตามที่กำหนดไว้ในสัญญา

3. รายได้ค่าบริการรายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง เว้นแต่จะมีความไม่แน่นอนในการรับชำระ รายได้เงินปันผลรับรู้เมื่อเกิดสิทธิที่จะได้รับเงินปันผล

4. รายได้อื่น ในงบกำไรขาดทุนรวมรายได้ค่าชดเชยค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการพัฒนาโครงการ โรงไฟฟ้าขนาดเล็กท้ายเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์และคลองท่าด่าน จำนวนเงิน 6.67 ล้านบาท ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ตกลงจ่ายเงินค่าชดเชยดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของบริษัทจะปรากฏรายได้จากการขายสินค้าเพียงรายการเดียว รายละเอียดของรายการจะอยู่ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดให้แสดงไว้เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินทราบ ส่วนรายได้อื่นแยกแสดงแต่ละรายการให้เห็น

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ฉัตรพร ฉัตรจำเริญพร (2545) แนวปฏิบัติของการบันทึกบัญชีและการรับรู้รายได้ของกิจการ ลีสซิ่งในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การศึกษาจากการบันทึกบัญชีและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับภาษีที่กิจการลีสซิ่ง ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้รายได้ของกิจการในวันที่ครบกำหนดตามสัญญา ไม่ว่าจะได้รับเงินจากลูกค้าเป็นค่างวดเรียบร้อยแล้วหรือไม่ก็ตาม พบว่ากิจการจะทำการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยของกิจการ โดยจะทำการทยอยรับรู้ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าที่ยังไม่ถือเป็นรายได้มาเป็น

รายได้ดอกเบี้ยในแต่ละงวดที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ซึ่งจะใช้อัตราดอกเบี้ยที่กำหนดในสัญญาเช่าเป็นเกณฑ์ในการคำนวณซึ่งจะรับรู้ทุกวันสิ้นงวดบัญชี

นวนอนงค์ อนันตะ (25

48) การศึกษาการรับรู้รายได้ของบริษัทจดทะเบียนในตลาด

หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มบันเทิงและสันทนาการ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร บทความ และมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 และงบการเงินประจำปี 2546 และปี 2547 จำนวน 14 บริษัท การศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การเปิดเผยการรับรู้รายได้ในงบการเงินและหลักเกณฑ์การรับรู้รายได้แยกตามประเภทรายได้ ผลการศึกษาพบว่า รายได้จากการขายอุปกรณ์ จะรับรู้เมื่อส่งมอบอุปกรณ์ให้แก่ลูกค้าและลูกค้ายอมรับอุปกรณ์นั้นแล้ว รายได้จากการให้โฆษณาสิ่งพิมพ์ จะรับรู้เมื่อให้บริการแล้วและรายได้จากค่าเช่าพื้นที่ จะรับรู้เมื่อได้ให้บริการแก่ลูกค้าแล้ว

อรทัย ใจแก้ว (2549) การศึกษาการรับรู้รายได้ของกลุ่มพลังงานในตลาดหลักทรัพย์แห่ง

ประเทศไทย ใช้การศึกษาจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 37 เรื่องการรับรู้รายได้ ผลการศึกษาพบว่า บริษัทกลุ่มพลังงานมีลักษณะการประกอบธุรกิจที่หลากหลายและซับซ้อน เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวกับไฟฟ้า กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจไฟฟ้า มีการรับรู้รายได้จากการผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าเมื่อส่งมอบสินค้าและหลังจากหักส่วนลดแล้ว รายได้จากการลงทุนในธุรกิจพลังงานรับรู้รายได้เมื่อได้โอนความเสี่ยง และผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญ ของความเป็นเจ้าของสินค้าที่มีนัยสำคัญไปให้กับผู้ซื้อแล้ว รายได้ค่าพลังงานไฟฟ้า รับรู้รายได้โดยคำนวณจากปริมาณไฟฟ้าที่จ่ายจริง รายได้ค่าพลังงานไฟฟ้า รับรู้รายได้ตามอัตราที่กำหนดในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า รายได้จากการจำหน่ายลูกถ้วยไฟฟ้า รับรู้รายได้เมื่อส่งมอบสินค้าให้ลูกค้าเรียบร้อยแล้ว รายได้งานก่อสร้าง พัฒนา ออกแบบ และทดสอบ รับรู้รายได้ตามขั้นความสำเร็จของงาน โดยวัดจากอัตราส่วนต้นทุนการก่อสร้างจนถึงปัจจุบัน เทียบกับประมาณการต้นทุน ค่าก่อสร้างทั้งหมด ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานบัญชี ฉบับที่ 37 เรื่องการรับรู้รายได้